

2008. április 24., csütörtök

8. határozottan elítéli a választások után az ellenzéki pártok támogatói ellen irányuló politikai erőszakot és az emberi jogok megsértését;
9. sajnálkozását fejezi ki tucatnyi külföldi újságíró elmúlt hetekben történt letartóztatása miatt, és a sajtó- és gyülekezési szabadság minden korlátozásának azonnali megszüntetését kéri, továbbá a külföldi hírügynökségek Zimbabweba való szabad belépését, valamint azon 36 letartóztatott állampolgár azonnali szabadlábra helyezését, akiket egy, az eredmények késedelmes nyilvánosságra hozatala miatt megtartott békés tüntetés alkalmával tartóztattak le;
10. elismerően nyilatkozik azokról a dél-afrikai dokkmunkásokról, akik visszautasították, hogy az *An Jüe Csiang* kínai teherhajón szállított, a zimbabwei biztonsági erőknek szánt fegyverszállítmányt kirakodják; felhívja az összes SADC-országot, hogy minden kikötőjükben utasítsák vissza az *An Jüe Csiang* szállítmányának kirakodását;
11. felhívja a kínai kormányt, hogy szüntesse meg a Zimbabweba irányuló fegyverexportot, és azonnal hívja vissza az *An Jüe Csiang* hajót a kínai vizekre;
12. felhívja a Tanácsot annak biztosítására, hogy az összes tagállam szigorúan alkalmazza a hatályban lévő korlátozó intézkedéseket;
13. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy gyorsítsák fel azon intézkedéscsomag előkészítését, beleértve a sürgős gazdasági segítségnyújtást is, amelynek foganatosítására a zimbabwei demokratikus átalakulással azonnal sort kerítenek, és arra, hogy hangolják össze ezeket az intézkedéseket a szélesebb nemzetközi közösséggel;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a G8-országok kormányainak, Zimbabwe és Dél-Afrika kormányainak és parlamentjeinek, a Brit Nemzetközösség főtitkárának, az Egyesült Nemzetek főtitkárának, az Afrikai Unió bizottsága és végrehajtó tanácsa elnökeinek, a Pánafrikai Parlamentnek, valamint a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség főtitkárának és kormányainak.

A nők jogai Iránban

P6_TA(2008)0185

Az Európai Parlament 2008. április 24-i állásfoglalása a nők jogairól Iránban

(2009/C 259 E/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az iráni büntetőjogra vonatkozó jogalkotási javaslatról szóló, 2008. február 25-i tanácsi nyilatkozatra,
- tekintettel az Iránról, nevezetesen az emberi jogok kérdéséről szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a 2007. október 25-i ⁽¹⁾ és 2008. január 31-i ⁽²⁾ állásfoglalására,
- tekintettel Külügyi Bizottságának az emberi jogok világbeli helyzetéről szóló éves EU jelentésről és az EU ezzel kapcsolatos politikájáról szóló jelentésére ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0488.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0031.

⁽³⁾ A6-0153/2008.

2008. április 24., csütörtök

- tekintettel az ENSZ Közgyűlése határozataira és különösen a 2007. december 18-i, 62/168. számú határozatára az emberi jogok helyzetéről az Iráni Iszlám Köztársaságban, és a 2007. december 18-i, 62/149. számú határozatára a halálbüntetés alkalmazásának moratóriumáról,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányára, a gazdasági, szociális és kulturális jogok nemzetközi egyezségokmányára, a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményre, valamint a Gyermejközi Egyezményre, amelyek mindegyikét Irán aláírta,
 - tekintettel a 2007. december 7–9. között Teheránban tartott, az Európai Parlament és az Iráni Iszlám Köztársaság Madzslisza (az iszlám tanácsadó gyűlés) közötti második parlamentközi ülésre és az arról szóló jelentésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel a férfiak és nők közötti jogegyenlőségért zajló „egymillió aláírás” kampány 2006. augusztus 27-i elindítása óta több mint 70 aktivistát tartóztattak le, vagy üldöznek más módon a jogszabályok megváltoztatásáért folytatott lobbizás keretében tett békés erőfeszítéseikért; mivel az iráni hatóságok számos alkalommal blokkolták a kampány weboldalának elérését;
- B. mivel a nők jogaiért küzdő aktivisták elnyomása fokozódik Iránban, az elmúlt két évben több mint százukat tartóztatták le, hallgatták ki vagy ítélték el, miközben az iráni kormány több mint egymillió eurót szedett be óvadékként; mivel a nők jogait támogató újságokat, folyóiratokat és műsorterjesztőket – köztük a nők jogait hirdető legkiemelkedőbb folyóiratot, a több mint 17 éve létező Zanant – 2008. január 28-án megszüntették;
- C. mivel a kampány kiemelkedő alakját, Khadidza Moghaddam nőjogi és környezetvédő aktivistát 2008. április 8-án letartóztatták, és csak nemrégiben helyezték szabadlábra igen magas, egymilliárd IRR (kb. 50 000 EUR) óvadék megfizetése után;
- D. mivel az emberi jogok általános helyzete Iránban 2005 óta folyamatosan romlik, és mivel csak a kivégzések száma majdnem megduplázódott 2007-ben, amivel Iránban a legmagasabb az egy főre jutó kivégzések száma Szaúd-Arábia után, mivel Jemen mellett csak ebben a két országban hajtanak végre halálos ítéletet 18 évnél fiatalabb személyek által elkövetett bűncselekményekért;
- E. mivel legalább tíz nő – Iran, Khajrieh, Kobra N., Fatemeh, Asraf Kalhori, Samameh Ghorbani, Leila Ghomi, Hadzsar és a két nővér, Zohreh és Azar Kabiriniat – és két férfi – Abdollah Farivar és egy meg nem nevezett afgán származású személy – még mindig a halálra kövezés kockázatában él;
- F. mivel Mokarrameh Ebrahimit partnerével, gyermekei apjával együtt megkövezés általi halálra ítélték azon egyszerű oknál fogva, hogy házasságon kívüli kapcsolatot tartottak fenn, ami a nemzetközi jog normái szerint nem bűncselekmény; mivel Mokarrameh Ebrahimit 11 börtönben töltött év után az ország legfőbb vezetője, Ali Khamenei ajatollah kegyelemben részesítette, és 2008. március 17-én 5 éves kisebbik fiával együtt szabadlábra helyezték, de tragikus módon csak azt követően, hogy partnerét, Dzsá'Far Kianit 2007 júliusában halálra követték;
- G. mivel jelentős lépésként Seyed Mahmud Hasemi Sahrudi ajatollah főbíró nemrégiben megsemmisítette Sahla Dzsahed „ideiglenes feleség” halálos ítéletét, miután „eljárási hibákat” talált az eredeti nyomozásban, amelynek során a nőt bűnösnek találták ideiglenes férje állandó feleségének meggyilkolásában;
- H. mivel az elmúlt években tapasztalható volt némi javulás a nők jogai tekintetében, nevezetesen: a házasságkötés alsó korhatárát a leányoknál 9-ről 13 évre emelték, az elvált anyák hét éves korukig megkapják fiúgyermekük felügyeleti jogát (korábban csak a gyermekek két éves koráig), és a nők lehetnek törvényszéki tanácsadók, kezdeményezhetik a válást, vagy elutasíthatják, hogy férjük második feleséget vegyen magához;

2008. április 24., csütörtök

- I. mivel azonban nemrégiben egy olyan „családvédelemről” szóló törvénytervezetet nyújtottak be az iráni Madzslisz elé, amely további legitimitást kíván adni a többnejűségnek, az ideiglenes házasságnak és a férfiaknak az önkényes váláshoz és a gyermekek felügyeletének megszerzéséhez való egyoldalú jogának;
- J. mivel Irán továbbra sem írta alá a nők elleni diszkrimináció valamennyi formájának eltörléséről szóló nemzetközi egyezményt;
1. üdvözli Khadidza Moghaddam és Mokarrameh Ebrahimi szabadlábba helyezését, és tudomásul veszi az iráni legfőbb vezető és a főbíró szerepét ezen ügyekben; szorgalmazza Sahla Dzsahed szabadon bocsátását;
 2. határozottan elítéli a civil társadalmi mozgalmak – köztük a nőjogok védelmezői, például a kampányban részt vevők – elnyomását Iránban; sürgeti az iráni hatóságokat, hogy vessenek véget a szólás-, gyülekezési és egyesülési szabadsághoz való jogukat békésen gyakorló állampolgárok zaklatásának, megfélemlítésének és üldözésének, és feltétel nélkül bocsássák szabadon a lelkiismereti okokból bebörtönzötteket; emlékeztet 2007. október 25-i és 2008. január 31-i állásfoglalására;
 3. elismeri a nőknek az iráni társadalomban a nagy mértékű fennálló jogegyenlőtlenségek ellenére betöltött aktív és fontos szerepét, ami ösztönzést és reményt jelenthet a nők számára a térség más országaiban;
 4. felhívja az iráni parlamentet és kormányt, hogy módosítsák azokat a diszkriminatív iráni jogszabályokat, amelyek többek között kizárják a nőket a legmagasabb rangú állami hivatalokból, a bírói kinevezésekből, megtagadják tőlük a férfiakéval egyenlő jogokat a házasságban, a válásban, a gyermekek felügyeleti jogában és az örökösödésben, és meghatározzák, hogy az általuk a bíróság előtt tett vallomás csak feleakkora súllyal bír, mint a férfiak által tett vallomás; úgy véli, hogy bizonyos körülmények között ez az egyenlőtlenség hozzájárulhat ahhoz, hogy a nők erőszakos bűncselekményeket kövessenek el;
 5. ismételten hangsúlyozza, hogy határozottan elítéli a halálbüntetést általában, sürgeti a kivégzésekre vonatkozó azonnali moratórium bevezetését Iránban, és megdöbbenéssel állapítja meg, hogy továbbra is Iránban végzik ki a világon a legtöbb gyermekkorú elkövetőt, és hogy a megkövezésre vonatkozó moratóriumot még mindig nem hajtották végre teljes körűen;
 6. tudomásul veszi a Sahrudi főbíró által az előzetes beleegyezés nélküli nyilvános kivégzések és a vád nélküli hosszú fogva tartás megtiltásáról szóló, nemrégiben kiadott irányleveket;
 7. felhívja az újonnan megválasztott Madzslisz képviselőit, hogy a megkövezés és a gyermekkorú elkövetők kivégzésének eltörlése céljából haladéktalanul fogadják el az iráni büntetőtörvénykönyv függőben levő reformját, tegyenek lépéseket a halálbüntetésre vonatkozó moratórium irányába, hozzák összhangba az iráni jogszabályokat a nemzetközi emberi jogi kötelezettségekkel és ratifikálják a nők elleni diszkrimináció valamennyi formájának eltörléséről szóló egyezményt;
 8. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy szorosán kísérje figyelemmel az iráni emberi jogi helyzetet, vesse fel az emberi jogok iráni megsértésének konkrét eseteit a hatóságoknak, és 2008 második felében nyújtson be az ügyről átfogó jelentést a Parlamentnek, beleértve a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítása finanszírozási eszközének ⁽¹⁾ keretében finanszírozható projektekre vonatkozó javaslatokat;
 9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a közös kül- és biztonságpolitika főképviseelőnek, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárnak, az ENSZ Biztonsági Tanácsának, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának, Irán főbírójának és az Iráni Iszlám Köztársaság kormányának és parlamentjének.

(¹) HL L 386., 2006.12.29., 1. o.